

Mots que porten accent diacrític (OIEC)

L'accent, a més de marcar gràficament la síl·laba tònica, també s'aplica a un grup de mots monosíl·labs que, d'acord amb les regles generals d'accentuació, no s'haurien d'accentuar. Aquest accent s'anomena **diacrític**, perquè serveix per a establir una distinció entre aquests mots i uns altres que tenen la mateixa forma gràfica però un significat diferent, i amb els quals tenen una certa possibilitat de confondre's.

La Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans ha optat per una reducció significativa de l'accent diacrític i així queda reflectit en la nova *Ortografia catalana* (OIEC), que distingeix **només quinze** mots monosíl·labs d'ús freqüent, triats entre les més de cent cinquanta formes que existien. Els mots que s'escriuen amb accent diacrític són els següents:

bé/be, déu/deu, és/es, mà/ma, més/mes, món/mon, pèl/pel, què/que, sé/se, sí/si, sòl/sol, són/son, té/te, ús/us, vós/vos

També s'escriu amb accent diacrític el plural d'aquests mots si coincideix gràficament amb el dels mots sense accent diacrític (*béns, déus, pèls, síns, sòls*; però *mans, mons*).

No es conserva l'accent diacrític en els compostos i derivats d'aquests mots: *adeu, adeu-siau, marededeu, pregadeu, redeu, semideu; almon, rodamon; a contrapel, a l'empel, repel; entresol, subsol, vertisol*. Però sí que es manté en els mots compostos que s'escriuen amb guionet, perquè els components mantenen la seva forma gràfica: *déu-vos-guard* 'salutació', *mà-llarg, més-dient, pèl-llarg, pèl-ras, pèl-roig*.

A continuació reproduïm el quadre que consta a l'[OIEC](#):

MOTS AMB ACCENT DIACRÍTIC		MOTS SENSE ACCENT DIACRÍTIC	
bé	<i>Nom masculí (pl. béns), 'allò que procura un avantatge, una satisfacció': Ho faig pel teu bé. Béns immobles.</i>	be	<i>Nom masculí (pl. bens), 'anyell': Esquila el be. Un ramat de bens.</i>
	<i>Adverbi, conjunció i interjecció: Ho ha fet molt bé. Bé han dit que hi era. Bé, bé!</i>		<i>Nom femení (pl. bes), 'nom de la lletra b': S'escriu amb be de bou. Confon les bes i les pes.</i>

MOTS AMB ACCENT DIACRÍTIC		MOTS SENSE ACCENT DIACRÍTIC	
déu	<i>Nom masculí (pl. déus), 'divinitat, ésser suprem': Creure en Déu. Els déus grecs.</i>	deu	<i>Nom femení (pl. deus), 'font': Una deu termal. S'eixuguen les deus.</i>
			<i>Numeral cardinal, nom masculí (pl. deus) i femení plural: Cinc i cinc fan deu. He tret un deu en física. Han sortit dos deus seguits. Les deu del matí.</i>
			<i>Formes de la tercera i segona persona del singular del pres. d'ind., i segona del singular de l'imp. del verb deure: Em deu diners. Em deus cent euros.</i>
			<i>Forma de la segona persona del plural del pres. d'ind. i de subj., i segona del plural de l'imp. del verb dar: No us deu pressa.</i>
és	<i>Forma de la tercera persona del singular del pres. d'ind. del verb ser (o ésser): El meu pare és metge.</i>	es	<i>Pronom feble: Això es fa de seguida.</i>
			<i>Article salat: Tanca es cavall.</i>
			<i>Plural de e, nom femení, 'nom de la lletra e': Fa unes es molt elegants.</i>
mà	<i>Nom femení (pl. mans), 'terminació del braç': Dona'm la mà. Té les mans fredes.</i>	ma	<i>Possessiu àton (pl. mes): Ma mare.</i>
més	<i>Adverbi, quantitatiu i nom masculí: En vull més. Tinc més anys que tu. Les sumes s'indiquen amb un més entre les xifres.</i>	mes	<i>Nom masculí (pl. mesos), 'part de l'any': El mes de gener. Els mesos d'hivern.</i>
			<i>Participi del verb metre: L'han mes en llibertat.</i>
			<i>Conjunció adversativa: Va dir que ho faria, mes no ho farà.</i>
			<i>Plural del possessiu àton ma: Mes ties.</i>
món	<i>Nom masculí (pl. mons), 'conjunt de totes les coses creades; la Terra': La fi del món. Ha fet la volta al món. Crea mons imaginaris.</i>	mon	<i>Possessiu àton (pl. mos): Mon pare.</i>
pèl	<i>Nom masculí (pl. pèls), 'filament que creix a la pell': Un pèl de la barba. No té pèls a la llengua.</i>	pel	<i>Contracció (pl. pels) de per i el: Passa pel pont. Van pels carrers.</i>

MOTS AMB ACCENT DIACRÍTIC		MOTS SENSE ACCENT DIACRÍTIC	
què	<i>Relatiu (precedit de preposició), interrogatiu i exclamatiu: El martell amb què han picat. Què dius? Observa què passa. Què has dit!</i>	que	<i>Relatiu, conjunció i quantitatiu: El vestit que portes. Em sembla que plou. Diu el que li convé. Que bonic! Que gent!</i>
	<i>Nom masculí (pl. quès), 'quid d'una qüestió, naturalesa d'una cosa': Ja em diràs el què. Vull conèixer tots els quès d'aquest assumpte.</i>		
sé	<i>Forma de la tercera persona del singular del pres. d'ind. del verb saber: No ho sé.</i>	se	<i>Pronom feble: No se sap res.</i>
sí	<i>Adverbi afirmatiu: Sí, és cert. Diuen que sí. Sí que vindrà.</i>	si	<i>Pronom reflexiu o recíproc: Parla de si mateix.</i>
	<i>Nom masculí (pl. sís), 'afirmació': Va respondre amb un sí sec. S'aprova la proposta per quaranta sís contra sis nos.</i>		<i>Conjunció: No vindré si plou. Si que triga!</i>
			<i>Nom masculí (pl. sis), 'nota musical': Un quintet en si menor. Dos sis bemolls.</i>
			<i>Nom masculí (pl. sins), 'interior': Duia un infant dins el si. Els sins nasals.</i>
sòl	<i>Nom masculí (pl. sòls), 'superfície del terreny': Un sòl fèrtil. Aquesta planta es fa en sòls sorrencs.</i>	sol	<i>Nom masculí (pl. sols), 'astre; nota musical': La llum del sol. Clau de sol. La Via Làctia conté bilions de sols.</i>
			<i>Adjectiu (pl. sols): Es troba molt sol. Us deixem sols.</i>
			<i>Formes de la tercera i segona persona del singular del pres. d'ind., i segona del singular de l'imp. del verb soler: Hi sol anar acompanyat. Sols venir per aquí?</i>

MOTS AMB ACCENT DIACRÍTIC		MOTS SENSE ACCENT DIACRÍTIC	
són	<i>Forma de la tercera persona del plural del pres. d'ind. del verb ser (o ésser): Tots són amics meus.</i>	son	<i>Nom masculí (pl. sons), 'acte de dormir': Té un son tranquil.</i>
			<i>Nom femení (pl. sons), 'ganes de dormir': Tinc molta son.</i>
			<i>Possessiu àton (pl. sos): Son pare</i>
			<i>Forma de la primera persona del singular del pres. d'ind. (bal.) del verb sonar: Jo son molt bé es violí.</i>
té	<i>Forma de la tercera persona del singular del pres. d'ind. i segona del singular de l'imp. del verb tenir: Té molta sort. Té, el llibre que em vas deixar.</i>	te	<i>Pronom feble: No te la portaré</i>
			<i>Nom masculí (pl. tes), 'arbust; infusió de les fulles d'aquest arbust': Una tassa de te. Uns tes molt aromàtics.</i>
			<i>Nom femení (pl. tes), 'nom de la lletra t': En aquest mot falta una te. Dues tes seguides.</i>
ús	<i>Nom masculí (pl. usos), 'acció d'usar': Fes ús del teu dret. Els usos i costums de la comarca.</i>	us	<i>Pronom feble: Us estimo molt.</i>
			<i>Plural de u, nom femení, 'nom de la lletra u': La Laia fa unes enes que semblen us.</i>
vós	<i>Pronom fort: Parlen de vós.</i>	vos	<i>Pronom feble: Vestiu-vos. Déu vos guard!</i>